

Aanleg en beheer bloemenweides

Algemene aanwijzingen voor de aanleg van een bloemenweide

Een goede voorbereiding is belangrijk voor een succesvolle bloemenweide. Vanaf pagina 24 geven wij enkele aanwijzingen tot de juiste mengselkeuze. Hieronder geven wij graag aanwijzingen over de aanleg en het beheer.

Verwijderen van de begroeiing

Het lukraak uitstrooien van een zadenmengsel over een bestaande vegetatie heeft weinig zin. U moet de bodem eerst goed voorbereiden door de bestaande vegetatie en zode weg te halen. Het doorfreen van de zode werkt averechts. De grond lijkt mooi zwart, maar de door-gefreese zode zal hergroeien en het ingezaaide mengsel wegconcurreren. Het wegnemen van de zode doet u door de bovenste 4-6 centimeter af te plaggen of af te schrapen. Dit is vooral effectief bij voormalig gazon. Eventueel kunt u de zode onderspitten of onderploegen, maar probeer de grond minimaal te bewerken.

Op kleine schaal kunt u de zode handmatig afschrapen. Zeer oppervlakkig (maximaal 5 cm) frezen gaat ook, waarbij u de losgefreese zode goed afharkt en afvoert. Op grotere terreinen is afschrapen met een rupskraan zeer geschikt. De vrijgekomen zode kunt u composteren of verwerken op het terrein en er een ruigtevegetatie of struweel op aanleggen. Naast het verwijderen van de zode is het ook belangrijk dat u hardnekkige wortel-onkruiden, zoals Ridderzuring, Akkerdistel en Kweekgras verwijderd.

Minimale bodembewerking

Door de grond minimaal te bewerken laat u de structuur en het bodemleven met rust en voorkomt u dat onkruid-zaden en voedingsstoffen uit de ondergrond geactiveerd worden. Dus tenzij de ondergrond ernstig verdicht is door bijvoorbeeld zware machines, de grond het liefst minimaal roeren.

Vals zaaibed

Als er veel onkruidzaden in de bodem zitten, kunt u deze terugdringen met de 'vals zaaibed methode'. Hierbij maakt u het zaaibed geheel zaaiklaar, maar wacht u nog enige tijd met zaaien. U laat de onkruiden een paar keer kiemen en schoffelt deze om de 2-3 weken ondiep af op een zonnige droge dag. Hiermee brengt u het aantal onkruidzaden in de toplaag van uw zaaibed sterk terug.

*De natuur is geduldig,
nu wij nog.*

Na de laatste schoffelronde harkt u de kiemplanten af en kunt u het bloemenmengsel zaaien. Doorgaans kiemen alleen de zaden in de toplaag van uw zaaibed. Pas dus goed op dat u het zaaibed zo weinig mogelijk roert, waardoor u weer nieuwe onkruidzaden naar de oppervlakte brengt. Deze methode is van belang wanneer u een bloemenweide met éénjarige bloemen wilt zaaien, of wanneer u een vaste bloemenweide wilt creëren op een plek waar veel zaden van Ridderzuring in de grond zitten.

Het zaaien

Nadat u uw perceel 'zaaiklaar' gemaakt heeft, kunt u gaan zaaien. Zaaien moet oppervlakkig gebeuren. Zeer licht inharken kan. Als u de toplaag voor het zaaien al iets heeft losgemaakt of opgeruwd, is inharken vaak niet meer nodig en kan een regenbui al voldoende zijn. De meeste zaaimachines zijn ongeschikt voor het inzaaien van bloemenmengsels. Bloemenmengsels bevatten vele zaden van uiteenlopende vormen en groottes, waardoor de meeste zaaimachines lastig zijn af te stellen. Zaaien doet u daarom het liefst breedwerpig met de hand. In de praktijk blijkt dit ook voor grotere oppervlaktes prima te doen. De zaden kunt u het beste verdunnen met een 'vulmiddel', bijvoorbeeld licht vochtig zand, mais- of graanschroot voor een goede verdeling over het terrein.

Ga voor een halve kilogram zadenmengsel uit van een kruiwagen licht vochtige zand waar u de zaden doorheen mengt. Daarnaast is het handig om de zaden en het in te zaaien perceel in bijvoorbeeld 4 of 6 gelijke vlakken te verdelen voordat u gaat zaaien.

Zaaidichtheden

Op droge grond met een moeizaam kiemklimaat is een zaai dichtheid van 2 gr/m² vaak wenselijk voor een behoorlijk bloemrijk resultaat. Op vochthoudende en meer voedselrijke grond volstaat vaak 1 tot 1,5 gr/m² voor een bloemrijk resultaat. Op grotere percelen kan ook worden volstaan met een lagere zaaidichtheid van 0,75 tot 0,1 gr/m², afhankelijk van het budget en de wens voor meer of minder bloemen.

Zie ook onze tips voor bestekschrijvers en planners-makers op pagina 29.

Wanneer zaaien

De natuur is onze leermeester. De meeste zaden zijn rijp aan het einde van de zomer. Daarom beschouwen wij de nazomer en de herfst als de beste zaaitijd. Het vroege voorjaar is een goede tweede keus. In de praktijk kan vrijwel jaarrond gezaaid

worden, al is de ene periode geschikter dan de andere.

Het liefst niet zaaien in een hele droge periode, wanneer het vriest of als de ondergrond extreem nat is. In tegenstelling tot geselecteerde cultuurgewassen in de land- en tuinbouw, nemen wilde planten vaak iets meer tijd om te ontkiemen.

Wilde plantenzaden hebben verschillende strategieën om optimaal te kiemen en groeien. Bijvoorbeeld door te wachten op het meest ideale kiemmoment, wat voor sommige soorten in het mengsel soms wel meer dan een jaar kan duren. Van sommige soorten kiemen de zaden niet allemaal in één keer om risico te spreiden. Zo is van Grote klaproos bekend dat steeds ongeveer één vijfde van de zaden kiemt.

Hydroseeding

In sommige gevallen, bijvoorbeeld bij de aanleg van taluds bij autosnelwegen of bij het inzaaien van groendaken, kan het wenselijk zijn dat het talud snel begroeid raakt om uitspoeling van het grondlichaam tegen te gaan.

Bij Hydroseeding wordt water vermengd met compost of cellulose en wildebloemenzaden. Dit geheel wordt in een dunne laag over het zandlichaam gespoten. In deze dunne laag compost en vocht of cellulose vindt het zaad voldoende voedingsstoffen om zich te vestigen en om de grondlaag vast te leggen. Zorg voor een goed schoongemaakte machine om te voorkomen dat je soorten in je mengsel krijgt die je liever niet wilt.

Wij verwijzen u op verzoek graag door naar in deze techniek gespecialiseerde bedrijven.

Veel groenbeheerders hebben in het voorjaar standaard een zak bloemenmengsel in de werkbuis liggen. Bij gelegenheid kan dan hier en daar een strook of overhoekje ingezaaid worden.